



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

**ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» ΚΑΙ ΤΗΝ «ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ,
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»**

Μάϊος 2009



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
ΟΡΟΛΟΓΙΑ	2
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
1.1. <i>ΈΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ</i>	8
1.2. <i>ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΈΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ</i>	10
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ	12
2.1. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	12
2.2. <i>ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ</i>	14
2.3. <i>ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ</i>	18
ΜΕΓΑΛΑ ΕΡΓΑ	20
3.1. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	20
3.2. <i>ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΈΡΓΩΝ</i>	20
ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	21
4.1. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	21
4.2. <i>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ</i>	21
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΠΣ)	25
5.1. <i>ΕΙΣΑΓΩΓΗ</i>	25
5.2. <i>ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</i>	27
5.3. <i>ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΣ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ</i>	27
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: <i>ΔΕΛΤΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: <i>ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: <i>ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: <i>ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: <i>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: <i>ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: <i>ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ</i>	29
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: <i>ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ</i>	29

Ανάδοχος

Ανάδοχος είναι το νομικό πρόσωπο, στο οποίο ανατίθεται από το Δικαιούχο, με βάση Νομική Δέσμευση (κυρίως Δημόσια Σύμβαση) η εκτέλεση εργασιών στα πλαίσια υλοποίησης συγχρηματοδοτούμενου έργου από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής.

Άξονας Προτεραιότητας

Ο Άξονας Προτεραιότητας καθορίζεται στα πλαίσια του Γενικού Στόχου και των Στρατηγικών Στόχων ενός Επιχειρησιακού Προγράμματος και περιλαμβάνει ομάδες έργων, οι οποίες σχετίζονται μεταξύ τους και έχουν συγκεκριμένους μετρήσιμους στόχους.

Απόφαση Ένταξης Έργου (ΑΕΕ)

Η Απόφαση Ένταξης Έργου εκδίδεται στην περίπτωση θετικής αξιολόγησης πρότασης έργου. Συντάσσεται βάσει τυποποιημένου υποδείγματος που εκδίδει η Διαχειριστική Αρχή και περιλαμβάνει το σύνολο των όρων χρηματοδότησης και τις υποχρεώσεις του Δικαιούχου.

Αρχή Ελέγχου (ΑΕ)

Η Αρχή Ελέγχου (ΑΕ) είναι η αρμόδια Υπηρεσία λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, που ορίζεται από το Κράτος-Μέλος και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου. Στην Κύπρο ως Αρχή Ελέγχου έχει οριστεί η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου Αρ. 65.106, στις 28 Φεβρουαρίου 2007). Τα καθήκοντα της ΑΕ έχουν καταγραφεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 62 του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ, στο Κεφάλαιο 7 «Διατάξεις Εφαρμογής» του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος και εξειδικεύονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) που έχει εκδώσει η Διαχειριστική Αρχή.

Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ)

Η Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ) είναι η αρμόδια Υπηρεσία που ορίζεται από το Κράτος-Μέλος και η οποία έχει την τελική ευθύνη για την πιστοποίηση των δαπανών που θα συμπεριληφθούν στις αιτήσεις πληρωμής που υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για συγχρηματοδότηση για τα έργα που υλοποιούνται στα πλαίσια του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ). Στην Κύπρο ως ΑΠ έχει οριστεί το Γενικό Λογιστήριο της Κυπριακής Δημοκρατίας (Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου

Αρ. 65.106, στις 28 Φεβρουαρίου 2007). Τα καθήκοντα της ΑΠ έχουν καταγραφεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 61 του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ, στο Κεφάλαιο 7 «Διατάξεις Εφαρμογής» του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος και εξειδικεύονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) που έχει εκδώσει η Διαχειριστική Αρχή.

Δείκτες

Δείκτης, στα πλαίσια των Διαρθρωτικών Ταμείων, είναι το εργαλείο που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του στόχου που επιδιώκεται να επιτευχθεί, των πόρων που θα χρησιμοποιηθούν καθώς και των αποτελεσμάτων και επιπτώσεων ενός Προγράμματος ή Έργου. Οι δείκτες χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση και παρακολούθηση όλων των Προγραμμάτων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Οι επιμέρους δείκτες είναι:

- Οι Δείκτες Εκροών: αφορούν άμεσο αποτέλεσμα (ή παραδοτέο) μιας δραστηριότητας και μετρούνται σε φυσικές ή νομισματικές μονάδες. Παράδειγμα: Κατασκευασθέντα χιλιόμετρα νέων δρόμων.
- Οι Δείκτες Αποτελεσμάτων: αφορούν το άμεσο αποτέλεσμα που μπορεί να επιφέρει το Πρόγραμμα, ο Άξονας ή το Έργο. Παράδειγμα: Εξοικονόμηση χρόνου οδήγησης από την κατασκευή νέας οδού.
- Οι Δείκτες Επιπτώσεων: αφορούν τις γενικότερες επιπτώσεις που μπορεί να προκύψουν πέραν των άμεσων επενεργιών στους άμεσα ωφελούμενους. Παράδειγμα: Αριθμός δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης.

Δελτίο Δαπανών (ΔεΔα)

Ο Δικαιούχος κάθε έργου υποχρεούται στην υποβολή, σε τακτή βάση, Δελτίων Δαπανών στα οποία δηλώνονται οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές για κάθε Έργο. Το Δελτίο Δαπανών συμβάλλει στην παρακολούθηση της πορείας της οικονομικής υλοποίησης των έργων.

Διαρθρωτικά Ταμεία (ΔΤ)

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΔΤ) είναι τα χρηματοδοτικά μέσα για την άσκηση της Πολιτικής Συνοχής της ΕΕ. Υπάρχουν δύο Διαρθρωτικά Ταμεία, τα οποία είναι: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ)

Η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) είναι η Υπηρεσία η οποία ορίζεται από το Κράτος-Μέλος και έχει την κύρια ευθύνη για την αποτελεσματικότητα και την κανονικότητα της διαχείρισης και της εφαρμογής των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Ως ΔΑ για τα δύο Επιχειρησιακά Προγράμματα του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΠ «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή»), που θα συγχρηματοδοτηθούν κατά την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής στην Κύπρο, έχει οριστεί το Γραφείο Προγραμματισμού με βάση Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 65.106 και ημερομηνία 28 Φεβρουαρίου 2007. Τα καθήκοντα της ΔΑ έχουν καταγραφεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 60 του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ, στο Κεφάλαιο 7 «Διατάξεις Εφαρμογής» του κάθε Επιχειρησιακού Προγράμματος και εξειδικεύονται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) που έχει εκδώσει η Διαχειριστική Αρχή.

Δικαιούχος

Δικαιούχος είναι κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός οργανισμός, φορέας ή επιχείρηση, που είναι αρμόδιος για την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Στα πλαίσια των καθεστώτων ενίσχυσης (με μορφή Σχεδίων Χορηγιών), δυνάμει του Άρθρου 87 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.

Δελτίο Παρακολούθησης (ΔεΠα)

Τα Δελτία Παρακολούθησης είναι τα δελτία μέσω των οποίων γίνεται η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης του Έργου. Ο Δικαιούχος κάθε έργου υποχρεούται στη συμπλήρωση και υποβολή στον αρμόδιο ΕΦ των προβλεπόμενων από το Δελτίο Παρακολούθησης πληροφοριών, σχετικά με την εξέλιξη της πορείας του αντικειμένου του έργου.

Ειδικός Στόχος

Οι Άξονες Προτεραιότητας των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων δομούνται στη βάση Ειδικών Στόχων, οι οποίοι εξειδικεύουν το/ους Γενικό/ους Στόχο/ους των Προγραμμάτων. Για την επίτευξη του Ειδικού Στόχου ορίζονται ενδεικτικά οι επιλέξιμες κατηγορίες έργων.

Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)

Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) ορίζεται, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Άρθρων 2(6) και 59(2) του Κανονισμού της ΕΕ 1083/2006, κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας ή υπηρεσία η οποία ενεργεί υπό

την ευθύνη Διαχειριστικής Αρχής και εκτελεί καθήκοντα για λογαριασμό μιας τέτοιας αρχής σε σχέση με τους Δικαιούχους που υλοποιούν έργα. Στην Κύπρο ορίστηκαν για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, Ενδιάμεσοι Φορείς (Υπουργεία, Κυβερνητικά Τμήματα, Ημικρατικοί Οργανισμοί και άλλοι φορείς), στους οποίους έχουν ανατεθεί συγκεκριμένα καθήκοντα τα οποία αφορούν κυρίως την ένταξη, την παρακολούθηση και τις επαληθεύσεις δαπανών των έργων που εμπίπτουν στην ευθύνη τους. Οι ΕΦ και τα καθήκοντα τους καθορίστηκαν με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 65.794 και ημερομηνία 4 Ιουλίου 2007.

Επιτροπή Παρακολούθησης (ΕπΠ)

Με βάση τις πρόνοιες του Άρθρου 63 του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ, για το κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ή μια κοινή για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα) συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης, η οποία έχει ως αποστολή την παρακολούθηση της αποτελεσματικής και ορθής εφαρμογής του κάθε προγράμματος. Η κοινή Επιτροπή Παρακολούθησης και για τα δυο ΕΠ στην Κύπρο, αποτελείται από εκπροσώπους των αρμόδιων αρχών του Κράτους, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων και αντιπροσωπευτικών μη Κυβερνητικών οργανώσεων. Στην Επιτροπή Παρακολούθησης συμμετέχουν επίσης εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καθώς και εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με συμβουλευτικό χαρακτήρα και χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ)

Προγραμματικό Έγγραφο το οποίο υποβάλλεται από το Κράτος - Μέλος και εγκρίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων, που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή των Διαρθρωτικών Ταμείων ή/και του Ταμείου Συνοχής. Για την Κύπρο εγκρίθηκαν δυο ΕΠ: Το ΕΠ «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα» και το ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή».

Έργο

Έργο («πράξη» - operation), σύμφωνα με τις πρόνοιες του Άρθρου 2 του Κανονισμού της ΕΕ 1083/2006, ορίζεται ως το έργο (ή η ομάδα έργων) που επιλέγεται από τη Διαχειριστική Αρχή του οικείου Επιχειρησιακού Προγράμματος ή με ευθύνη της, σύμφωνα με κριτήρια που καθορίζονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και υλοποιείται από έναν ή περισσότερους Δικαιούχους, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας στον οποίο εντάσσεται. Το συγχρηματοδοτούμενο έργο πρέπει να έχει λειτουργική και διαχειριστική αυτοτέλεια,

συγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, εφικτούς στόχους και αναμενόμενα αποτελέσματα. Στην Κύπρο, τα καθήκοντα της επιλογής των έργων που θα συγχρηματοδοτηθούν στα πλαίσια του κάθε ΕΠ, έχουν ανατεθεί κυρίως στους Ενδιάμεσους Φορείς με ευθύνη και εποπτεία της Διαχειριστικής Αρχής.

Κανόνας «N+3/N+2»

Κανόνας που προβλέπεται στο πλαίσιο των Κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, όπου προνοείται ότι τα ετήσια κονδύλια όπως έχουν αποφασιστεί σε κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και για κάθε Ταμείο, θα πρέπει να δαπανηθούν (δηλαδή υποβληθούν οι πιστοποιημένες αιτήσεις δαπανών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή) σε δύο ή τρία έτη (σύμφωνα με τις σχετικές πρόνοιες των Κανονισμών των ΔΤ και του ΤΣ) από το έτος (έτος «n») που δεσμεύονται.

Νομική Δέσμευση (NoDe)

Τα έργα που εντάσσονται στα ΕΠ θα υλοποιούνται μέσω νομικών δεσμεύσεων. Ο γενικός κανόνας είναι ότι μία νομική δέσμευση αντιστοιχεί σε μια σύμβαση. Οι νομικές δεσμεύσεις αφορούν δύο διαδικασίες εκτέλεσης εργασιών:

α) Δημόσιες Συμβάσεις: Όταν η εκτέλεση του έργου ανατίθεται σε Ανάδοχο σύμφωνα με τους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα.

β) Εκτέλεση με ίδια μέσα (αυτεπιστασία): όταν εργασίες για την υλοποίηση ή τη διαχείριση του έργου πραγματοποιούνται από τον ίδιο το Δικαιούχο χωρίς ανάθεση σε Ανάδοχο.

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ)

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), είναι το μηχανογραφημένο σύστημα που δημιουργείται από τη Διαχειριστική Αρχή, στο οποίο καταχωρούνται τα δεδομένα που αφορούν τα ΕΠ και με το οποίο συνδέονται οι Ενδιάμεσοι Φορείς, η Αρχή Πιστοποίησης και η Αρχή Ελέγχου. Το ΟΠΣ αποτελεί το βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση, τις επαληθεύσεις και τις πιστοποιήσεις δαπανών καθώς και τον έλεγχο των έργων.

Προγραμματική Περίοδος

Η προγραμματική περίοδος είναι το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο, με βάση το νομικό πλαίσιο της ΕΕ, γίνεται ο πολυετής προγραμματισμός των πόρων που θα διατεθούν από τα Διαρθρωτικά

Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής. Η παρούσα προγραμματική περίοδος καλύπτει την επταετή περίοδο 2007-2013.

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ)

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) αποτελεί θεσμοθετημένο πλαίσιο, στο οποίο περιγράφονται τα ορισθέντα αρμόδια όργανα/αρχές και οι διαδικασίες συντονισμού, διαχείρισης, ένταξης, παρακολούθησης, επαλήθευσης δαπανών και ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται η κανονικότητα και αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία για την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Η περιγραφή του ΣΔΕ με βάση το Άρθρο 71 του Κανονισμού 1083/2006 υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ)

Τα Τεχνικά Δελτία Έργων είναι τυποποιημένα έντυπα με τα οποία δυνητικοί Δικαιούχοι υποβάλλουν στους ΕΦ τις προτάσεις έργων για συγχρηματοδότηση από τα ΔΤ και το Ταμείο Συνοχής. Τα ΤΔΕ περιέχουν το σύνολο των αναγκαίων πληροφοριών προκειμένου το έργο να μπορεί να αξιολογηθεί επαρκώς από τον ΕΦ για να αποφασισθεί κατά πόσον θα ενταχθεί τελικά στο ανάλογο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

1.1. ΈΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) 2007-2013 που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής της ΕΕ, αποτελεί θεσμοθετημένο πλαίσιο στο οποίο (α) ορίζονται τα αρμόδια όργανα / φορείς και (β) καθορίζονται οι διαδικασίες για την εφαρμογή, παρακολούθηση, έλεγχο και διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται. Περιγραφή του συστήματος αυτού, του οποίου το περιεχόμενο διαμορφώθηκε σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κανονισμών της ΕΕ, υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή με βάση το Άρθρο 71 του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ. Συνοπτική επίσης περιγραφή του ΣΔΕ περιέχεται στις αντίστοιχες «Διατάξεις Εφαρμογής» (Κεφάλαιο 7) του κάθε ΕΠ, οι οποίες εγκρίθηκαν με την Απόφαση Αρ. 65.794 ημερομηνίας 4 Ιουλίου 2007 του Υπουργικού Συμβουλίου.

Με τον όρο «Διαδικασίες Παρακολούθησης Προγραμμάτων και Έργων» νοείται το σύνολο των διαδικασιών με τις οποίες πραγματοποιείται η συλλογή και διαχείριση πληροφοριών που αφορούν στην πορεία της αποτελεσματικής υλοποίησης των προγραμμάτων και έργων, καθώς και της έγκαιρης απορρόφησης των Κοινοτικών κονδυλίων, με βάση το χρηματοδοτικό σχεδιασμό των ΕΠ και τον Κανόνα «N+3/N+2», καθώς επίσης και τα δεδομένα / δείκτες για την υλοποίηση των έργων που τηρούνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ). Οι διαδικασίες αυτές στοχεύουν στην παρακολούθηση της επίτευξης των στόχων των Προγραμμάτων και στην εποπτεία της πορείας της υλοποίησης των έργων.

Οι διαδικασίες παρακολούθησης διενεργούνται σε δυο επίπεδα, σε επίπεδο Έργου και σε επίπεδο Προγράμματος. Η παρακολούθηση σε επίπεδο Έργου αρχίζει με την ένταξη ενός έργου σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, που αποτελεί την αρχή της διαδικασίας υλοποίησης των ΕΠ, δεδομένου ότι με την ένταξη προσδιορίζεται και εγκρίνεται συγκεκριμένο φυσικό αντικείμενο που θα αποτελέσει τη βάση της πυραμίδας υλοποίησης των στόχων των ΕΠ. Συνεπώς το Έργο αποτελεί τη θεμελιώδη βαθμίδα υλοποίησης του Προγράμματος. Η παρακολούθηση αφορά όλα τα στάδια υλοποίησης ενός Έργου, ανάλογα με τη φύση και το είδος του. Μέσα από τις διαδικασίες παρακολούθησης σε επίπεδο Έργου επιτυγχάνεται η έγκαιρη παρέμβαση των Αρμοδίων Αρχών, ώστε να γίνουν, όπου απαιτείται, διορθωτικές ενέργειες με στόχο την επιτυχή ολοκλήρωση του

φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων μέσα στο εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα. Η πιστή τήρηση των διαδικασιών αυτών αποτελεί υποχρέωση των Εθνικών Αρχών.

Η παρακολούθηση σε επίπεδο Προγράμματος (δηλαδή κάθε ΕΠ) έχει ως στόχο, με βάση την πρόοδο και τα στοιχεία που συλλέγονται για την υλοποίηση των επιμέρους ενταγμένων έργων, τη συνολική αποτίμηση της προόδου στην επίτευξη των στόχων και της ποιότητας της εφαρμογής του κάθε Προγράμματος. Ειδικότερα, εξετάζεται η πρόοδος στην επίτευξη των ποιοτικών και ποσοτικών στόχων (δείκτες εκροών, δείκτες αποτελεσμάτων) που έχουν τεθεί και η πορεία της αποτελεσματικής υλοποίησης και αξιοποίησης των χρηματοδοτικών πόρων σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας, Ταμείου και για το σύνολο του ΕΠ. Στα πλαίσια αυτά θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, περιλαμβανόμενης και εισήγησης για αναθεώρηση των στόχων και τροποποίησης του κάθε Προγράμματος, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προνοούνται στους σχετικούς Κανονισμούς.

Το Γραφείο Προγραμματισμού, ως Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) για τα δυο Επιχειρησιακά Προγράμματα, ανέθεσε στους Ενδιάμεσους Φορείς (ΕΦ) - με βάση το Άρθρο 59 (2) του Κανονισμού 1083/2006 της ΕΕ και σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 65.794 και ημερομηνία 4 Ιουλίου 2007- την εκτέλεση καθηκόντων διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων της παρακολούθησης έργων για τις κατηγορίες έργων υπό την ευθύνη τους. Νοείται ότι για τα έργα που δεν ανατίθενται σε ΕΦ, τα καθήκοντα για τη διενέργεια του συνόλου των διαδικασιών παρακολούθησης παραμένουν στη Διαχειριστική Αρχή¹. Σε κάθε περίπτωση, η γενικότερη ευθύνη για την διαχείριση του κάθε ΕΠ παραμένει στη Διαχειριστική Αρχή, η οποία θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η εκτέλεση των καθηκόντων για τη παρακολούθηση των έργων είναι σύμφωνη με τη Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία και έχει ως στόχο την αποτελεσματική εφαρμογή των Προγραμμάτων. Για το λόγο αυτό, στα πλαίσια των διαδικασιών παρακολούθησης, μεταξύ άλλων, οι ΕΦ υποβάλλουν αναφορές για την εκτέλεση των καθηκόντων τους και είναι υπόχρεοι να υποβάλλουν εκθέσεις για τη συνολική πορεία των έργων υπό την ευθύνη τους.

¹ Σημειώνεται ότι στο παρόν έγγραφο, όταν αναφέρεται Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ), στην περίπτωση έργων που δεν έχουν ανατεθεί σε ΕΦ, εννοείται η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ).

Οι διαδικασίες παρακολούθησης και τα καθήκοντα των εμπλεκόμενων φορέων διαφοροποιούνται και εξειδικεύονται για δύο κατηγορίες έργων:

(α) τα έργα που υλοποιούνται μέσω δημοσίων συμβάσεων ή άλλων Νομικών Δεσμεύσεων, και

(β) τα έργα που υλοποιούνται στα πλαίσια Σχεδίων Χορηγιών.

Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι η παροχή κατευθυντήριων γραμμών προς τους ΕΦ και τους εμπλεκόμενους Λειτουργούς, μέσω της περαιτέρω εξειδίκευσης, αποσαφήνισης και συστηματοποίησης της ομοιογενούς εφαρμογής των διαδικασιών παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων δημοσίων συμβάσεων που εντάσσονται στα ΕΠ, σύμφωνα με τα όσα απορρέουν από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και το Εθνικό και Κοινοτικό Κανονιστικό Πλαίσιο.

Οι διαδικασίες παρακολούθησης της υλοποίησης των έργων που υλοποιούνται στο πλαίσιο Σχεδίων Χορηγιών καθορίζονται σε ξεχωριστή/ες Εγκύκλιο/ους της ΔΑ. Επίσης οι διαδικασίες παρακολούθησης σε επίπεδο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, καθώς και ο τρόπος συλλογής και διαχείρισης πληροφοριών από τους Ενδιάμεσους Φορείς στους οποίους εκχωρήθηκαν καθήκοντα από τη ΔΑ, εξειδικεύονται και καθορίζονται σε ξεχωριστή Εγκύκλιο της ΔΑ.

1.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΈΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Οι διαδικασίες παρακολούθησης έργων έχουν ως στόχο τη διασφάλιση της σωστής τήρησης των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει ο Δικαιούχος για την υλοποίηση του έργου. Πιο συγκεκριμένα, οι ΕΦ παρακολουθούν την πορεία υλοποίησης των έργων, με έμφαση στη συστηματική παρακολούθηση της έγκαιρης απορρόφησης των διαθέσιμων κονδυλίων σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχεδιασμό του ΕΠ και τον Κανόνα N+3/N+2.

Η έναρξη των διαδικασιών παρακολούθησης έργων σηματοδοτείται με την έκδοση της Απόφασης Ένταξης Έργου (ΑΕΕ) στο ΕΠ από τον αρμόδιο ΕΦ. Σύμφωνα με τους όρους της ΑΕΕ ο κάθε Δικαιούχος υποχρεούται, μεταξύ άλλων, στην παροχή πληροφόρησης σχετικά με την πρόοδο υλοποίησης του έργου, μέσω τακτικών αναφορών.

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων γίνεται μέσω των αναλυτικών στοιχείων παρακολούθησης και δεδομένων/δεικτών για την υλοποίηση των έργων που ο Δικαιούχος υποβάλλει σε τυποποιημένα δελτία στον ΕΦ και που ο ΕΦ υποχρεούται να ελέγχει και τηρεί στο ΟΠΣ, όπως πιο κάτω:

- Παρακολούθηση της σύναψης συμβάσεων και των προβλεπόμενων δαπανών μέχρι και την αποπληρωμή τους.
- Πρόληψη κινδύνων με στόχο την ομαλή υλοποίηση και ολοκλήρωση των έργων, με τον έγκαιρο εντοπισμό τυχόν αποκλίσεων από την προγραμματισμένη πορεία υλοποίησης καθώς και άλλων προβλημάτων.
- Παρακολούθηση της υλοποίησης των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας που αποτελούν υποχρέωση του Δικαιούχου.

Για την εφαρμογή των πιο πάνω διαδικασιών χρησιμοποιείται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα και τα έντυπα τα οποία υποστηρίζει (Δελτία Νομικών Δεσμεύσεων, Δελτία Δαπανών, Δελτία Παρακολούθησης), καθώς και άλλα εγχειρίδια και έντυπα, τα οποία πιθανό να απαιτηθούν και είναι προσαρμοσμένα στις ιδιαιτερότητες των έργων.

Κατ' επέκταση, η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων που υλοποιούνται μέσω δημοσίων συμβάσεων, δεν αφορά μόνο την απλή καταγραφή της πορείας υλοποίησης των έργων, με την τακτική συλλογή στοιχείων προόδου της φυσικής και οικονομικής υλοποίησής τους, αλλά προϋποθέτει και την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων, της ομαλής χρηματοδότησης των έργων, την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των δράσεων πληροφόρησης και δημοσιότητας των Έργων και τις διαδικασίες υποστήριξης και λήψης διορθωτικών μέτρων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων. Γενικά, αφορά στο σύνολο των ενεργειών με τις οποίες διασφαλίζεται, μετά την ένταξη των έργων, η λειτουργική ολοκλήρωση του εγκεκριμένου φυσικού αντικείμενου μέσα στα χρονικά πλαίσια τα οποία καθορίζονται στην Απόφαση Ένταξης Έργου.

2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Ενδιάμεσοι Φορείς, μεριμνούν για την τήρηση λεπτομερών στοιχείων και πληροφοριών στο ΟΠΣ, βάσει των Δελτίων Δαπανών, Νομικών Δεσμεύσεων και Παρακολούθησης που πρέπει να υποβάλλουν οι Δικαιούχοι. Η παρακολούθηση της φυσικής και οικονομικής προόδου των έργων είναι εκείνη η διαδικασία που επιτρέπει στον Ενδιάμεσο Φορέα να έχει εικόνα της πορείας υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου των έργων, καθώς και της απορρόφησης των δεσμευμένων πόρων.

Κάθε Δικαιούχος υλοποιεί το συγχρηματοδοτούμενο Έργο σύμφωνα με τις πρόνοιες της Απόφασης Ένταξης Έργου (ΑΕΕ) και ειδικότερα στη βάση των χρονοδιαγραμμάτων φυσικής και οικονομικής υλοποίησης που περιλαμβάνει, και κατά την υλοποίησή του διενεργεί πληρωμές που αφορούν στις δαπάνες του Έργου. Για σκοπούς βέλτιστης διαχείρισης του Έργου, στην ΑΕΕ περιλαμβάνονται τα ακόλουθα στοιχεία και δεδομένα τα οποία στη συνέχεια, αποτελούν τη βάση παρακολούθησης της φυσικής και οικονομικής υλοποίησης του Έργου:

- Βασικά στοιχεία του Έργου
- Χρονική κατανομή δημόσιας δαπάνης
- Φάσεις φυσικής υλοποίησης του έργου
- Χρονοδιάγραμμα οικονομικής υλοποίησης ώστε να διευκολύνεται η μετέπειτα παρακολούθηση των δαπανών
- Δείκτες απόδοσης του έργου (δείκτες εκροών, αποτελεσμάτων ή/και απασχόλησης)
- Προβλεπόμενες νομικές δεσμεύσεις για υλοποίηση του Έργου

Η παρακολούθηση της προόδου ενός Έργου πραγματοποιείται με τις ακόλουθες διαδικασίες:

- Τη συμπλήρωση από το Δικαιούχο και ηλεκτρονική υποβολή στον Ενδιάμεσο Φορέα των Δελτίων Δαπανών (ΔεΔα) του Έργου. Με βάση το δελτίο αυτό, επιτυγχάνεται η παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος οικονομικής υλοποίησης όπως αυτό περιλαμβάνεται στην Απόφαση Ένταξης Έργου, με ανάλυση των προβλεπόμενων δαπανών

ανά εξάμηνο και ανά έτος. Σε περίπτωση που με την πάροδο συγκεκριμένου εξαμήνου προκύπτουν σημαντικές διαφορές μεταξύ προβλεπόμενων, με βάση την ΑΕΕ, και πραγματικών δαπανών, με βάση τα ΔεΔα, ο Δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει τον ΕΦ μέσω του Δελτίου Παρακολούθησης (ΔεΠα), το οποίο περιλαμβάνει σχετικά πεδία για καταγραφή των τυχόν αποκλίσεων.

- Τη συμπλήρωση από το Δικαιούχο και ηλεκτρονική υποβολή στον Ενδιάμεσο Φορέα των Δελτίων Νομικών Δεσμεύσεων (παρακολούθηση της συμβασιοποίησης των Έργων).
- Τη συμπλήρωση από το Δικαιούχο και ηλεκτρονική υποβολή στον Ενδιάμεσο Φορέα των Δελτίων Παρακολούθησης του Έργου (συνολική παρακολούθηση της προόδου).
- Τη συστηματική επικοινωνία του ΕΦ με το Δικαιούχο προκειμένου να διαμορφώσει γνώμη για την πρόοδο του έργου και τυχόν προβλήματα που προκύπτουν. Ο ΕΦ πραγματοποιεί επιτόπιες επαληθεύσεις στο Δικαιούχο, σύμφωνα με τις διαδικασίες που εξειδικεύονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις «Διαδικασίες Επαληθεύσεων για τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής» της Διαχειριστικής Αρχής. Στα πλαίσια της διενέργειας των επαληθεύσεων διαμορφώνει και τεκμηριωμένη άποψη σχετικά με την πρόοδο του έργου.

Επισημαίνεται ότι, η σωστή συμπλήρωση και η έγκαιρη υποβολή των παραπάνω δελτίων είναι εξαιρετικής σημασίας, καθώς αποτελούν εργαλεία τα οποία σε κάθε χρονική στιγμή αντικατοπτρίζουν την εικόνα των έργων και προειδοποιούν για τυχόν αποκλίσεις από τα προγραμματισμένα στάδια υλοποίησης. Επίσης παρέχουν τη δυνατότητα στους Ενδιάμεσους Φορείς να προτείνουν ενδεχόμενες τροποποιήσεις, όπου παρουσιάζονται προβλήματα και να προχωρήσουν στις απαραίτητες εκείνες παρεμβάσεις για τη διασφάλιση της ομαλής υλοποίησης των έργων. Για το λόγο αυτό η μη έγκαιρη υποβολή των σχετικών Δελτίων Δαπανών, Νομικών Δεσμεύσεων και Παρακολούθησης από τους Δικαιούχους μπορεί να οδηγήσει σε αναστολή ή διακοπή της χρηματοδότησης.

Σημειώνεται ότι, ο αρμόδιος ΕΦ παρέχει τεχνική υποστήριξη στους Δικαιούχους των έργων αρμοδιότητάς του σχετικά με τη συμπλήρωση των τυποποιημένων Δελτίων Δαπανών, Νομικών Δεσμεύσεων και Παρακολούθησης, ώστε να διασφαλίζεται η πληρότητα και ορθότητά τους και να

αποφεύγονται οι καθυστερήσεις. Η τεχνική υποστήριξη παρέχεται είτε κατόπιν αιτήματος του Δικαιούχου ή στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται αναγκαίο από τον ΕΦ.

2.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΥΜΒΑΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

- **ΝΟΜΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ (ΝΟΔΕ)**

Τα Έργα που εντάσσονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) θα υλοποιούνται μέσω νομικών δεσμεύσεων. Ο γενικός κανόνας είναι ένα δελτίο νομικής δέσμευσης να αντιστοιχεί σε μια σύμβαση. Οι συμβάσεις πρέπει να αφορούν άμεσα στην υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου του Έργου. Αρμοδιότητα για τη σύναψη και υλοποίηση των συμβάσεων έχουν οι Δικαιούχοι.

Οι νομικές δεσμεύσεις αφορούν δύο διαδικασίες εκτέλεσης εργασιών:

α) Δημόσιες Συμβάσεις: Όταν η εκτέλεση του έργου ανατίθεται σε Ανάδοχο σύμφωνα με τους σχετικούς Νόμους και Κανονισμούς Σύναψης Δημόσιων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών και για Συναφή Θέματα.

β) Εκτέλεση με ίδια μέσα (αυτεπιστασία): όταν εργασίες για την υλοποίηση ή τη διαχείριση του έργου πραγματοποιούνται από τον ίδιο το Δικαιούχο χωρίς ανάθεση σε Ανάδοχο.

Στις περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις «Διαδικασίες Διασφάλισης της Συμβατότητας των Έργων που θα Συγχρηματοδοτηθούν στα πλαίσια των ΕΠ 2007-2013 με τις Εθνικές και Κοινοτικές Πολιτικές» που έκδωσε η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ), ημερομηνίας 29/08/2008, η τήρηση της συμβατότητας με το Κοινοτικό και Εθνικό νομοθετικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις, διασφαλίζεται στα πλαίσια των διαδικασιών που αφορούν τόσο στην ένταξη έργων / δράσεων σε κάθε Άξονα των ΕΠ, όσο και στην παρακολούθηση και στις επαληθεύσεις δαπανών των έργων που εντάσσονται. Γενικός κανόνας είναι ότι για κάθε στάδιο της διαδικασίας (έγγραφα διαγωνισμού, έκδοση τροποποιητικών εγγράφων, διαδικασία ανάθεσης σύμβασης και διαδικασία διαπραγμάτευσης) θα εξασφαλίζεται η εκ των προτέρων έγκριση της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων του Γενικού Λογιστηρίου ως Αρμόδια Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων. Να σημειωθεί ότι η πιστοποίηση της νομιμότητας των εγγράφων του

διαγωνισμού, δεν αφορά στο αντικείμενο ή/και στις τεχνικές προδιαγραφές, ή/και στους όρους εντολής, που αφορά σε ευθύνη του Δικαιούχου.

Στις περιπτώσεις εκτέλεσης έργων με ίδια μέσα και πόρους (αυτεπιστασία), όπως για παράδειγμα αξιοποιώντας μόνιμους ή/και έκτακτους υπαλλήλους του Δικαιούχου που ασχολούνται με την υλοποίηση του έργου, ο Δικαιούχος πρέπει να ακολουθεί τις πρόνοιες του «Οδηγού Επιλεξιμότητας για τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής για την Προγραμματική Περίοδο (ΠΠ) 2007-2013» και του «Οδηγού Επιλεξιμότητας για τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) για την ΠΠ 2007-2013», που έκδωσε η ΔΑ στις 04/06/2008 και 18/06/2008, αντίστοιχα, και να τεκμηριώνει την αυτεπιστασία με τα ανάλογα αποδεικτικά στοιχεία και έγγραφα. Στην περίπτωση της αυτεπιστασίας, τα έγγραφα που θα καταχωρούνται ως νομικές δεσμεύσεις στο ΟΠΣ, συμφωνούνται μεταξύ ΕΦ και Δικαιούχου ανάλογα με το είδος και τη φύση του Έργου.

• ΔΕΛΤΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ

Το Δελτίο της Νομικής Δέσμευσης περιλαμβάνει τα στοιχεία του Αναδόχου, στις περιπτώσεις έργων που εκτελούνται με δημόσιες συμβάσεις, ή τα στοιχεία τεκμηρίωσης της αυτεπιστασίας, τα οποία καταχωρούνται, με την υποβολή του δελτίου της ΝοΔε στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (ΟΠΣ), για να είναι δυνατή στη συνέχεια, η καταχώρηση και συσχέτιση του Αναδόχου με τις αντίστοιχες πληρωμές/δαπάνες που καταχωρούνται μέσω των Δελτίων Δαπανών (ΔεΔα).

Τα αρχικά, βασικά, προγραμματικά στοιχεία των ΝοΔε αναφέρονται στο Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ) που υποβάλλει ο Δικαιούχος, μεταξύ των οποίων ο χρονικός προγραμματισμός των συμβασιοποιήσεων και η προβλεπόμενη χρονική κατανομή των δαπανών (ανά εξάμηνο). Τα πραγματικά στοιχεία των συμβάσεων που θα αναληφθούν για την υλοποίηση του Έργου δεν είναι συνήθως γνωστά στο στάδιο της υποβολής και αξιολόγησης της πρότασης Έργου. Επομένως, προτού αρχίσει η ενημέρωση του Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) για το οικονομικό αντικείμενο, δηλαδή τις δαπάνες, μέσω των Δελτίων Δαπανών, είναι απαραίτητο, τόσο για σκοπούς ενημέρωσης ως προς τις συμβάσεις που αναλήφθηκαν, όσο και για τη διαδικασία επαλήθευσης των δαπανών, να ενημερωθεί ο ΕΦ και κατ' επέκταση οι υπόλοιπες εμπλεκόμενες Υπηρεσίες μέσω του ΟΠΣ, για τα στοιχεία των συμβάσεων ή άλλων νομικών δεσμεύσεων που υπέγραψε / ανέλαβε ο Δικαιούχος. Οι νομικές δεσμεύσεις που καταχωρεί ο Δικαιούχος μέσω αντίστοιχων δελτίων ΝοΔε στο ΟΠΣ,

δύνανται επομένως να διαφέρουν από τις προγραμματισμένες ΝοΔε που είχαν καταχωρηθεί στο τελευταίο εγκριμένο ΤΔΕ.

Πιο συγκεκριμένα, το δελτίο της Νομικής Δέσμευσης περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία της σύμβασης (ή άλλης νομικής δέσμευσης), δηλαδή σύντομη περιγραφή της νομικής δέσμευσης, τα στοιχεία του Αναδόχου που τελικά αναλαμβάνει να εκτελέσει τη συγκεκριμένη σύμβαση, καθορίζει την/ις κατηγορία/ες των επιλέξιμων δαπανών που αντιστοιχούν στη σύμβαση και περιλαμβάνει στοιχεία που αφορούν τη χρονική κατανομή των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για σκοπούς παρακολούθησης της χρηματοοικονομικής υλοποίησης των συμβάσεων και κατ' επέκταση των έργων που εντάσσονται στο ΕΠ και πιο συγκεκριμένα συμβάλλει στην παρακολούθηση της χρηματοοικονομικής εκτέλεσης του Προγράμματος. Σε κάθε δελτίο Νομικής Δέσμευσης καταχωρούνται τα στοιχεία ενός Αναδόχου. Σε μεμονωμένες περιπτώσεις δύνανται να καταχωρηθεί πέραν του ενός Αναδόχου και πιο συγκεκριμένα στην περίπτωση καταχώρησης διάφορων μικρών δαπανών που αφορούν βασικά σε διαχειριστικά και άλλα έξοδα.

Μέσω του δελτίου της Νομικής Δέσμευσης καταχωρούνται στο ΟΠΣ τα στοιχεία του Αναδόχου, για να είναι δυνατό στη συνέχεια να καταχωρηθούν και οι πληρωμές / δαπάνες προς το συγκεκριμένο Ανάδοχο μέσω των Δελτίων Δαπανών (ΔεΔα). Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις που για την υλοποίηση ενός Έργου αξιοποιείται η χρήση της Ρήτρας Ευελιξίας και περιλαμβάνονται σχετικές δαπάνες (βλ. Οδηγό Επιλεξιμότητας για τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται για την ΠΠ 2007-2013), ο Δικαιούχος δημιουργεί ένα δελτίο ΝοΔε που αφορά αποκλειστικά σε χρήση της Ρήτρας Ευελιξίας. Σημειώνεται περαιτέρω ότι, στις περιπτώσεις που για την υλοποίηση ενός Έργου αξιοποιείται η χρήση των έμμεσων κατ' αποκοπή δαπανών («Flat Rate»), ο Δικαιούχος υποδεικνύει στο Δελτίο Νομικής Δέσμευσης ότι γίνεται χρήση των έμμεσων κατ' αποκοπή δαπανών και καταχωρεί το ποσοστό που αντιστοιχεί στη συγκεκριμένη δράση όπως περιγράφεται στη σχετική Απόφαση Ένταξης Έργου (ΑΕΕ). Στη συνέχεια, ο Δικαιούχος καταχωρεί στο ΟΠΣ το ποσό που αφορά τις έμμεσες κατ' αποκοπή δαπάνες σε ξεχωριστό πεδίο/α του Δελτίου ΝοΔε.

Ο χρήστης του Δικαιούχου αιτείται (αν δεν έχει ήδη εξασφαλιστεί) προς τη ΔΑ κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ. Στη συνέχεια ο Δικαιούχος, μέσω του ΟΠΣ δημιουργεί και συμπληρώνει το δελτίο της ΝοΔε αφού προηγουμένως αιτηθεί τη δημιουργία του Αναδόχου στο ΟΠΣ. Ο Δικαιούχος εκτυπώνει το δελτίο, το υπογράφει και το αποστέλλει με αντίγραφο της σχετικής συμφωνίας / σύμβασης και τα απαραίτητα πιστοποιητικά συμβατότητας της Διεύθυνσης Δημοσίων Συμβάσεων στον ΕΦ. Η έντυπη υποβολή μαζί με τα συνημμένα απαιτείται τόσο για σκοπούς επαλήθευσης, προτού ο ΕΦ

επικυρώσει τα στοιχεία της ΝοΔε στο ΟΠΣ, όσο και για ενημέρωση του αρχείου του έργου στον ΕΦ (τήρηση διαδρομής ελέγχου).

Πιο συγκεκριμένα, το Δελτίο ΝοΔε υποβάλλεται για κάθε δημόσια σύμβαση από το Δικαιούχο ηλεκτρονικά προς τον ΕΦ, μέσω του ΟΠΣ, με την υπογραφή της σύμβασης με τον Ανάδοχο. Αφού το δελτίο ΝοΔε υποβληθεί ηλεκτρονικά, ο ΕΦ διενεργεί τις απαιτούμενες επαληθεύσεις, όπως περιγράφονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές για τις «Διαδικασίες Επαληθεύσεων για τα Έργα που Συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής» της Διαχειριστικής Αρχής και το επικυρώνει στο ΟΠΣ ή το επιστρέφει στο Δικαιούχο για διόρθωση. Σημειώνεται ότι το δελτίο της ΝοΔε πρέπει να υποβληθεί προτού αρχίσει η υποβολή Δελτίων Δαπανών.

Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια υλοποίησης μιας σύμβασης προκύπτουν τροποποιήσεις σε στοιχεία του δελτίου ΝοΔε, ο Δικαιούχος υποβάλλει νέα έκδοση δελτίου προς τον ΕΦ με συνημμένα όλα τα απαιτούμενα στοιχεία. Νέα έκδοση δελτίου ΝοΔε απαιτείται στις περιπτώσεις όπου προκύπτει (α) αλλαγή του ποσού ή χρονοδιαγράμματος της δημόσιας σύμβασης μετά από εξασφάλιση των απαιτούμενων εγκρίσεων από τα αρμόδια όργανα, (β) αλλαγή ή προσθήκη νέας κατηγορίας επιλέξιμης δαπάνης, (γ) προσθήκη νέου Αναδόχου σε μεμονωμένες περιπτώσεις (συμβάσεις μικρών ποσών) και (δ) σημαντική τροποποίηση της χρονικής κατανομής των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών. Σημαντική τροποποίηση θεωρείται, ανάλογα και με το ύψος του ποσού της σύμβασης και των ενδιάμεσων δόσεων/πληρωμών, η περίπτωση όπου προκύπτει καθυστέρηση πέραν των έξι (6) μηνών από τις καθορισμένες ημερομηνίες στο δελτίο της ΝοΔε και η καθυστέρηση αυτή αφορά σε ποσό πέραν των €100.000.

Μέσω του ΟΠΣ διενεργείται έλεγχος κατά την επικύρωση του δελτίου ΝοΔε από τον ΕΦ, ότι το σύνολο όλων των επιλέξιμων δημόσιων δαπανών που περιλαμβάνονται σε δελτία ΝοΔε (σωρευτικά) για ένα συγκεκριμένο έργο δεν ξεπερνά το 110% του αντίστοιχου ποσού της Απόφασης Ένταξης Έργου (ΑΕΕ), με ελάχιστο ποσό τα €100.000. Σε περίπτωση που τα όρια ξεπεραστούν δίδεται αυτόματα προειδοποίηση στους χρήστες του συστήματος (Δικαιούχο και αρμόδιο ΕΦ) για την ανάγκη τροποποίησης της ΑΕΕ. Η διαδικασία τροποποίησης της ΑΕΕ περιγράφεται αναλυτικά στις Κατευθυντήριες Γραμμές που έκδωσε η ΔΑ για την «Ένταξη Έργων που Εκτελούνται με Δημόσιες Συμβάσεις», ημερομηνίας 23/06/2008.

Στο **Παράρτημα 1** παρατίθεται το Δελτίο Νομικής Δέσμευσης (ΝοΔε) για έργα δημοσίων συμβάσεων και στο **Παράρτημα 2** οι οδηγίες συμπλήρωσής του.

- **ΔΕΛΤΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ (ΔΕΔΑ)**

Τα Δελτία Δαπανών (ΔεΔα) συμβάλλουν άμεσα στην παρακολούθηση της πορείας της χρηματοοικονομικής υλοποίησης των έργων. Στα δελτία αυτά δηλώνονται οι πραγματοποιηθείσες πληρωμές που αφορούν σε κάθε συγχρηματοδοτούμενο Έργο.

Τα ΔεΔα συντάσσονται και υποβάλλονται, στην περίπτωση έργων δημοσίων συμβάσεων, από το Δικαιούχο στον ΕΦ αμέσως μετά τη διενέργεια δαπανών και την καταχώρηση τους στο λογιστικό σύστημα του Δικαιούχου, με στόχο την έγκαιρη απορρόφηση των Κοινοτικών πόρων. Το Δελτίο Δαπανών αφορά στις δαπάνες που διενεργήθηκαν για το σύνολο του συγκεκριμένου έργου, και επομένως, καταχωρούνται οι δαπάνες όλων των Νομικών Δεσμεύσεων (ΝοΔε) του Έργου.

Οι διαδικασίες συμπλήρωσης και υποβολής των Δελτίων Δαπανών από το Δικαιούχο προς τον ΕΦ εξειδικεύονται στις Κατευθυντήριες Γραμμές της ΔΑ για τις «Διαδικασίες Χρηματοροών».

2.3. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ

- **ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ (ΔΕΠΑ)**

Η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των έργων πραγματοποιείται μέσω της συμπλήρωσης και υποβολής του Δελτίου Παρακολούθησης (ΔεΠα) Έργου ανά εξάμηνο από το Δικαιούχο.

Ο Δικαιούχος υποβάλλει ηλεκτρονικά στον Ενδιάμεσο Φορέα τις προβλεπόμενες από το Δελτίο Παρακολούθησης πληροφορίες/στοιχεία, σχετικά με την εξέλιξη της πορείας του Έργου, το αργότερο εντός 15 ημερών από την πάροδο της περιόδου αναφοράς. Η υποχρέωση υποβολής ΔεΠα αρχίζει από το πρώτο εξάμηνο που έπεται της ημερομηνίας έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Έργου. Αφού το Δελτίο Παρακολούθησης υποβληθεί ηλεκτρονικά από το Δικαιούχο, εκτυπώνεται, υπογράφεται και αποστέλλεται και σε έντυπη μορφή στον ΕΦ.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας ελέγχει το ΔεΠα σε σχέση με την πληρότητα του δελτίου και την ορθότητα των στοιχείων. Σε περίπτωση που εντοπιστούν λάθη ή παραλείψεις, ο Ενδιάμεσος Φορέας

ενημερώνει σχετικά το Δικαιούχο και ζητά την άμεση διόρθωση και επανυποβολή του Δελτίου. Στη συνέχεια, ο Ενδιάμεσος Φορέας επικυρώνει τα Δελτία στο ΟΠΣ.

Συγκεντρωτικά, το Δελτίο Παρακολούθησης Έργου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με,

- τα οικονομικά στοιχεία (Δαπάνες Έργου) ανά σύμβαση, και τις προβλέψεις δαπανών για το υπόλοιπο του έργου, μέρος των οποίων προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ
- τη φυσική πρόοδο του έργου, δηλ. σύντομη περιγραφή της προόδου του φυσικού αντικειμένου, με ανάλυση όπου είναι δυνατόν στις φάσεις φυσικής υλοποίησης του έργου, για το εξάμηνο αναφοράς και σωρευτικά συνολικά στοιχεία μέχρι και το εξάμηνο αναφοράς, καθώς και των δραστηριοτήτων που θα εκτελεστούν στο επόμενο εξάμηνο,
- συγκεντρωτικά στοιχεία για τις νομικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν
- το νέο εκτιμώμενο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου,
- τυχόν προβλήματα που παρουσιάστηκαν κατά το εξάμηνο αναφοράς που επηρεάζουν την εκτέλεση του έργου (συγκεντρωτικός ενδεικτικός κατάλογος παρατίθεται στο **Παράρτημα 5**),
- διορθωτικά μέτρα που θα ληφθούν/λήφθηκαν για επίλυση των προβλημάτων,
- τα ποσοτικά στοιχεία σε σχέση με επίτευξη των τελικών και τυχόν ενδιάμεσων στόχων που τέθηκαν στην Απόφαση Ένταξης Έργου, ειδικότερα την πραγματοποιηθείσα ποσότητα σε σχέση με το στόχο στη βάση κυρίως των μετρήσιμων δεικτών εκροών (υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του έργου) και όπου είναι σχετικό στη συμβολή του έργου στη επίτευξη των Δεικτών Αποτελέσματος,
- αναφορά για τις εκτελούμενες δράσεις πληροφόρησης και δημοσιότητας σύμφωνα με το σχετικό Οδηγό που έχει εκδώσει η Διαχειριστική Αρχή (συγκεντρωτικός κατάλογος παρατίθεται στο **Παράρτημα 6**),
- πρόσθετα στοιχεία όσον αφορά τους «συμμετέχοντες» για τα έργα που εντάσσονται στο ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή» και συγχρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Στο **Παράρτημα 3** παρατίθεται το Δελτίο Παρακολούθησης (ΔεΠα) για έργα δημοσίων συμβάσεων και στο **Παράρτημα 4** οι οδηγίες συμπλήρωσής του.

3.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 39 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου, ως Μεγάλα Έργα ορίζονται τα έργα με προϋπολογισμό άνω των είκοσι πέντε εκατ. ευρώ (€25.000.000) στον τομέα του περιβάλλοντος και άνω των πενήντα εκατ. ευρώ (€50.000.000) σε όλους τους υπόλοιπους τομείς. Στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Αειφόρος Ανάπτυξη και Ανταγωνιστικότητα», περιλαμβάνεται κατάλογος (Παράρτημα 7 του ΕΠ) με τα προβλεπόμενα Μεγάλα Έργα. Κατά τη διάρκεια της υλοποίησης του ΕΠ είναι δυνατόν να εντοπιστούν και άλλα έργα που εμπίπτουν στην κατηγορία των Μεγάλων Έργων. Για τα έργα αυτά πρέπει να ακολουθηθούν οι νενομισμένες διαδικασίες για υποβολή Αίτησης Μεγάλου Έργου και έγκριση από τη Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα με τις πρόνοιες των Κατευθυντήριων Γραμμών για τις «Διαδικασίες Ένταξης Έργων που Εκτελούνται με Δημόσιες Συμβάσεις στα Πλαίσια των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013».

3.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΈΡΓΩΝ

Επιπρόσθετα από την τήρηση στοιχείων στο ΟΠΣ, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Ενότητα 2 «Παρακολούθηση Υλοποίησης Έργου» της παρούσας Εγκυκλίου, ειδικά σε ό,τι αφορά στα Μεγάλα Έργα, σύμφωνα με το Άρθρο 39 του Κανονισμού 1083/2006, πρέπει να παρακολουθούνται στοιχεία τα οποία καθορίζονται στην απόφαση έγκρισης Μεγάλου Έργου, σύμφωνα με τα στοιχεία της σχετικής αίτησης και του Παραρτήματος ΧΧ του Κανονισμού 1828/2006.

Οι Δικαιούχοι Μεγάλων Έργων υποβάλλουν στον αρμόδιο ΕΦ όλα τα σχετικά στοιχεία, καθώς και ό,τι άλλο απαιτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι ΕΦ διενεργούν ελέγχους πληρότητας και ορθότητας στα στοιχεία προτού αυτά υποβληθούν στη ΔΑ για συμπερίληψη στη Ετήσια Έκθεση Εκτέλεσης του ΕΠ που υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 76(3) του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) έχει την ευθύνη για την υποβολή, το αργότερο μέχρι τις 30 Απριλίου κάθε έτους, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ), προσωρινής πρόβλεψης των πιθανολογούμενων αιτήσεων πληρωμών για το τρέχον και για το επόμενο έτος. Για το σκοπό αυτό, ο κάθε Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ) ετοιμάζει και υποβάλλει προς την Διαχειριστική Αρχή το Δελτίο Προβλέψεων Δαπανών για τα έργα και για τα Σχέδια Χορηγιών ευθύνης του.

4.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Σύμφωνα με το Άρθρο 76 παρ. 3 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου και το Άρθρο 40 του Κανονισμού 1828/2006 της Επιτροπής, οι Αρχές των Κρατών Μελών καλούνται να αποστείλουν προβλέψεις για τις αιτήσεις πληρωμών που πρόκειται να υποβάλουν προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το τρέχον έτος και το επόμενο, ανά Πρόγραμμα και ανά Ταμείο. Σημειώνεται επίσης, ότι σύμφωνα με το Άρθρο 87 του Κανονισμού 1083/2006 η τελευταία προθεσμία κατά την οποία πρέπει να υποβληθεί αίτηση πληρωμής προκειμένου να καταβληθεί η πληρωμή από την Επιτροπή κατά το τρέχον έτος είναι η 31ή Οκτωβρίου.

Για σκοπούς υπολογισμού των πληρωμών ανά έτος, για ετοιμασία των προβλέψεων, αναφέρονται τα πιο κάτω:

- Περιλαμβάνονται οι πληρωμές που αναμένεται να γίνουν μέχρι 30 Ιουνίου κάθε έτους, λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται χρόνος για ετοιμασία και υποβολή των Δελτίων Δαπανών και για έλεγχο / βεβαίωση των δαπανών από τον Ενδιάμεσο Φορέα και στη συνέχεια από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Επομένως, δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν μετά το τέλος Ιουνίου κάθε έτους δεν θα είναι δυνατό να συνυπολογιστούν στη αίτηση πληρωμής που πρέπει να αποσταλεί μέχρι 31 Οκτωβρίου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να γίνει πληρωμή πριν το τέλος του έτους.

- Λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος που απαιτείται από την υπογραφή μιας σύμβασης και καταβολή της προκαταβολής μέχρι την εκτέλεση εργασιών, τιμολόγησης και πιστοποίησής τους (ιδιαίτερα στις περιπτώσεις κατασκευαστικών εργασιών) καθώς και ο χρόνος για τη διενέργεια των λογιστικών ελέγχων από το αρμόδιο Λογιστήριο και πραγματικής πληρωμής με την έκδοση του παραστατικού που τεκμηριώνει την κάθε πληρωμή.
- Λαμβάνεται υπόψη ο χρόνος εξασφάλισης των πιστοποιητικών συμμόρφωσης με την Εθνική και Κοινωνική πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις, οριστικοποίησης των εγγράφων προσφοράς, διενέργειας ελέγχου ποιότητας των εγγράφων (όπου απαιτείται) και εξασφάλισης τυχόν άλλων αδειών ή εγκρίσεων ή γνωμοδοτήσεων.
- Οι Δικαιούχοι αποστέλλουν στον ΕΦ τις απαιτούμενες πληροφορίες για κάθε έργο που υλοποιούν, όπως αυτό αναμένεται να ενταχθεί / εντάσσεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και όπου υπάρχουν στοιχεία ανά σύμβαση, ιδιαίτερα για τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα, ώστε να είναι δυνατό οι προβλέψεις να είναι κατά το μέγιστο δυνατό τεκμηριωμένες και ρεαλιστικές. Ο αρμόδιος ΕΦ ετοιμάζει το Δελτίο Προβλέψεων (**Παράρτημα 7**) για όλα τα συγχρηματοδοτούμενα Έργα και Σχέδια Χορηγιών ευθύνης του.
- Για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή», οι προβλέψεις δαπανών αποστέλλονται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το σύνολο των παρεμβάσεων / αξόνων του ΕΠ (εκτός των δράσεων Τεχνικής Βοήθειας που αποστέλλονται στη Διαχειριστική Αρχή).
- Οι Ενδιάμεσοι Φορείς (π.χ. Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού) οι οποίοι είναι και Δικαιούχοι έργων, αποστέλλουν προβλέψεις στη Διαχειριστική Αρχή ή στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το ΕΠ «Απασχόληση, Ανθρώπινο Κεφάλαιο και Κοινωνική Συνοχή», για τα Σχέδια Χορηγιών αρμοδιότητάς τους, ενώ για τα έργα που είναι Δικαιούχοι αποστέλλουν τις απαραίτητες πληροφορίες στον αρμόδιο Ενδιάμεσο Φορέα και όπου δεν έχει οριστεί Ενδιάμεσος Φορέας στη Διαχειριστική Αρχή.

I. Προβλέψεις Δαπανών για το τρέχον έτος

Για κάθε έργο υπό την ευθύνη του ΕΦ που είναι ενταγμένο ή αναμένεται να ενταχθεί σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (ΕΠ), υπολογίζονται τα ακόλουθα:

- Για τα επικυρωμένα Δελτία Νομικών Δεσμεύσεων (που έχουν υποβληθεί και ελεγχθεί από τον αρμόδιο ΕΦ) υπολογίζονται και προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ, οι πιστοποιημένες δαπάνες προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι δαπάνες που έχουν ελεγχθεί και επικυρωθεί από τον ΕΦ και δεν περιλαμβάνονται σε Αίτηση Πληρωμής προς την Ε.Ε. και οι δαπάνες που έχουν υποβληθεί από το Δικαιούχο και δεν έχουν ελεγχθεί από τον ΕΦ μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Ο χρήστης του ΕΦ καταχωρεί με βάση στοιχεία που εξασφαλίζονται από το Δικαιούχο τυχόν δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί από το Δικαιούχο μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, σύμφωνα με το Λογιστικό του σύστημα και οι οποίες δεν έχουν υποβληθεί μέχρι την ημερομηνία ετοιμασίας του Δελτίου Προβλέψεων. Επίσης, υπολογίζονται και προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ οι προβλέψεις δαπανών του πρώτου (1^{ου}) και του δεύτερου (2^{ου}) τριμήνου του τρέχοντος έτους που αναφέρονται στα δελτία ΝοΔε. Ο Ενδιάμεσος Φορέας, με βάση τυχόν νέα στοιχεία και εκτιμήσεις, τροποποιεί τα ποσά που αφορούν στις προβλέψεις του 1^{ου} και του 2^{ου} τριμήνου, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω.
- Όπου δεν υπάρχουν επικυρωμένα Δελτία ΝοΔε υπολογίζονται από το τελευταίο Δελτίο Παρακολούθησης (ΔεΠα) και προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ, οι προβλέψεις δαπανών του πρώτου (1^{ου}) εξαμήνου του τρέχοντος έτους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καταχωρημένο και επικυρωμένο ΔεΠα, οι προβλέψεις δαπανών υπολογίζονται από το τελευταίο εγκεκριμένο Τεχνικό Δελτίο Έργου (ΤΔΕ). Σε κάθε περίπτωση, υπολογίζονται από το μεταγενέστερο ΤΔΕ ή ΔεΠα, δηλαδή εκείνο που παρέχει πιο πρόσφατα στοιχεία σχετικά με τις προβλέψεις. Ο Ενδιάμεσος Φορέας, με βάση τυχόν νέα στοιχεία και εκτιμήσεις, δύναται να τροποποιήσει τα ποσά που αφορούν στις προβλέψεις. Ο χρήστης του ΕΦ καταχωρεί επίσης τυχόν δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν μέχρι και το τέλος Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, από τους Δικαιούχους, με βάση στοιχεία από το Λογιστικό τους σύστημα. Για νέα έργα που αναμένονται να ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα δίνεται η δυνατότητα και πρέπει να καταχωρηθούν τα αντίστοιχα στοιχεία ανά έργο και προβλέψεις δαπανών (όπου είναι δυνατό ανά Νομική Δέσμευση).

II. Προβλέψεις Δαπανών για το επόμενο έτος

Για κάθε έργο υπό την ευθύνη ΕΦ που είναι ενταγμένο σε ΕΠ υπολογίζονται τα ακόλουθα:

- Για τα επικυρωμένα Δελτία ΝοΔε υπολογίζονται και προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ οι προβλέψεις δαπανών του τρίτου (3^{ου}) και του τέταρτου (4^{ου}) τριμήνου του τρέχοντος έτους και του πρώτου (1^{ου}) και δεύτερου (2^{ου}) τριμήνου του επομένου έτους. Ο ΕΦ με βάση νέα στοιχεία και εκτιμήσεις, δύναται να τροποποιήσει τα ποσά που αφορούν στις προβλέψεις, λαμβάνοντας υπόψη τα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω.
- Όπου δεν υπάρχουν επικυρωμένα Δελτία ΝοΔε υπολογίζονται, από το τελευταίο ΔεΠα και προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ, οι προβλέψεις δαπανών του δεύτερου (2^{ου}) εξαμήνου του τρέχοντος έτους και του πρώτου (1^{ου}) εξαμήνου του επομένου έτους. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει καταχωρημένο και επικυρωμένο ΔεΠα, οι προβλέψεις δαπανών υπολογίζονται από το τελευταίο εγκεκριμένο ΤΔΕ. Σε κάθε περίπτωση, υπολογίζονται από το μεταγενέστερο ΤΔΕ ή ΔεΠα, δηλαδή εκείνο που παρέχει πιο πρόσφατα στοιχεία σχετικά με τις προβλέψεις. Ο Ενδιάμεσος Φορέας με βάση τυχόν νέα στοιχεία και εκτιμήσεις, δύναται να τροποποιήσει τα ποσά που αφορούν τις προβλέψεις και να προσθέσει ποσά και στοιχεία για νέα έργα που αναμένεται να ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα και να έχουν δαπάνες μέχρι τις 30 Ιουνίου του επόμενου έτους.

III. Σχέδια Χορηγιών (Προβλέψεις Δαπανών για το τρέχον και επόμενο έτος)

Για τα Σχέδια Χορηγιών υπολογίζονται και εκτυπώνονται αυτόματα από το σύστημα, αντίστοιχα όπως πιο πάνω, τα στοιχεία των Σχεδίων που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ, ενώ για τα υπόλοιπα καταχωρούνται βασικά στοιχεία ανά Πρόσκληση / αναμενόμενη Πρόσκληση από το χρήστη του ΕΦ. Δηλαδή, προεκτυπώνονται από το ΟΠΣ όσα στοιχεία έχουν ήδη καταχωρηθεί και ο χρήστης συμπληρώνει τα υπόλοιπα, σύμφωνα με το **Παράρτημα 7 και 8**.

Ο ΕΦ ετοιμάζει, με βάση τα στοιχεία για τα ενταγμένα Έργα και εγκριμένα Σχέδια Χορηγιών που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣ, το Δελτίο Προβλέψεων, σύμφωνα με τα πιο πάνω ενώ, για όσα έργα δεν έχουν ακόμα υποβληθεί για ένταξη ή βρίσκονται σε διαδικασία αξιολόγησης, ο ΕΦ εισάγει στο

Δελτίο Προβλέψεων βασικά στοιχεία και πληροφορίες. Το Δελτίο Προβλέψεων και οι Οδηγίες Συμπλήρωσής του, επισυνάπτονται ως **Παράρτημα 7 και 8**.

Ο ΕΦ αφού ετοιμάσει τα Δελτία Προβλέψεων για τα Έργα και Σχέδια Χορηγιών ευθύνης του, τα υποβάλλει ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ στη ΔΑ και στη συνέχεια τα εκτυπώνει, υπογράφει και αποστέλλει και σε έντυπη μορφή **μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου κάθε έτους**. Η ΔΑ στη συνέχεια ετοιμάζει, με βάση τα Δελτία που υποβλήθηκαν από τους Ενδιάμεσους Φορείς, τις Προβλέψεις Δαπανών για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, συμπληρώνοντας / τροποποιώντας, όπου απαιτείται, τα στοιχεία που έχουν υποβληθεί από τους αρμόδιους Ενδιάμεσους Φορείς. Οι Προβλέψεις Δαπανών που ετοιμάζονται για κάθε ΕΠ αποστέλλονται ηλεκτρονικά μέσω του ΟΠΣ στην Αρχή Πιστοποίησης (ΑΠ) και στη συνέχεια εκτυπώνονται και αποστέλλονται και σε έντυπη μορφή.

Η Αρχή Πιστοποίησης, μέσω του ΟΠΣ, ελέγχει και τροποποιεί, όπου απαιτείται, τις Προβλέψεις Δαπανών που έχει υποβάλει η Διαχειριστική Αρχή για κάθε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Σύμφωνα με το Άρθρο 76 του Κανονισμού της ΕΕ 1083/2006, η ΑΠ διαβιβάζει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος SFC 2007, προσωρινή πρόβλεψη των πιθανολογούμενων αιτήσεων πληρωμών για το τρέχον και για το επόμενο οικονομικό έτος.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΠΣ)

5.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύμφωνα με το Άρθρο 39 του Κανονισμού 1828/2006 της ΕΕ για την ανταλλαγή όλων των δεδομένων που αφορούν στα Επιχειρησιακά Προγράμματα, καθιερώνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύστημα πληροφορικής, με το οποίο τα πληροφοριακά συστήματα των Κρατών Μελών πρέπει να επικοινωνούν, με στόχο την ανταλλαγή δεδομένων.

Η ευθύνη για την ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) ανατέθηκε στη Διαχειριστική Αρχή. Το ΟΠΣ είναι το πληροφοριακό σύστημα, στο οποίο καταχωρούνται δεδομένα

και ανταλλάσσονται πληροφορίες μεταξύ των φορέων που συμμετέχουν στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Είναι το βασικό εργαλείο για την παρακολούθηση και τον έλεγχο τόσο των έργων όσο και των φορέων και έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να διευκολύνει τη διαχείριση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων. Το ΟΠΣ είναι εγκατεστημένο στο κτίριο της ΔΑ, η οποία και έχει την ευθύνη της ανάπτυξης, της εύρυθμης λειτουργίας και της διαχείρισης του συστήματος σε καθημερινή βάση².

Το ΟΠΣ έχει τη δυνατότητα και αποσκοπεί σε μια ολοκληρωμένη διαχείριση των δεδομένων και των πληροφοριών, δηλαδή για,

- όλα τα επίπεδα των Προγραμμάτων (από επίπεδο Επιχειρησιακού Προγράμματος, Άξονα Προτεραιότητας, Ειδικού Στόχου, Έργου και Νομικής Δέσμευσης),
- όλες τις διαστάσεις και παραμέτρους της διαχείρισης, δηλαδή την οικονομική και φυσική πρόοδο, το χρονοδιάγραμμα, το διοικητικό και θεσμικό πλαίσιο και τη νομιμότητα και κανονικότητα του Έργου, και
- όλα τα στάδια του προγραμματισμού και της παρακολούθησης.

Το ΟΠΣ καλύπτει όλο το φάσμα των χρηστών και των απαιτήσεων, δηλαδή,

- όλες τις εμπλεκόμενες Αρχές, τη Διαχειριστική Αρχή, την Αρχή Πιστοποίησης, την Αρχή Ελέγχου, τις Επιτροπές Παρακολούθησης, τους Ενδιάμεσους Φορείς και άλλες Κοινοτικές Ελεγκτικές Αρχές (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο),
- όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) και
- τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις, σε πληροφορίες και στατιστικά δεδομένα, των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής σε θέματα διαχείρισης πληροφορίας και ενημέρωσης.

² Το ΟΠΣ για την περίοδο 2007 – 2013 είναι αυτή τη στιγμή υπό κατασκευή. Με την ολοκλήρωση του ΟΠΣ θα εκδοθούν όπου χρειάζεται ξεχωριστές κατευθυντήριες γραμμές για όλα τα θέματα που αφορούν την καταχώρηση στοιχείων ένταξης και υλοποίησης των έργων στο ΟΠΣ.

5.2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Στο ΟΠΣ καταχωρούνται τα δεδομένα και οι πληροφορίες που αναφέρονται στο Άρθρο 40(2) του Κανονισμού 1828/2006 της ΕΕ για τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής, καθώς και τα στοιχεία που περιέχονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του ίδιου Κανονισμού.

Επίσης το ΟΠΣ υποστηρίζει τις λειτουργίες που αναφέρονται πιο κάτω. Η πλήρης περιγραφή των λειτουργιών που υποστηρίζονται από το ΟΠΣ εμπεριέχεται στην Περιγραφή του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) των Διαρθρωτικών Ταμείων που έχει εκδώσει η Διαχειριστική Αρχή, ενώ θα εκδοθεί και ξεχωριστό Εγχειρίδιο για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Οι βασικές λειτουργίες του ΟΠΣ είναι:

- Προγραμματισμός
- Ένταξη – Τροποποίηση Έργων
- Παρακολούθηση
- Χρηματοροές
- Επαληθεύσεις (διοικητικές και επιτόπιες) / Επισκοπήσεις και Έλεγχοι
- Εργασίες Επιτροπών Παρακολούθησης

5.3. ΣΥΝΔΕΣΗ ΟΠΣ ΜΕ ΤΟ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η Διαχειριστική Αρχή, η Αρχή Πιστοποίησης, οι πλείστοι Ενδιάμεσοι Φορείς και οι περισσότεροι Δικαιούχοι είναι Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες/Γραφεία και χρησιμοποιούν το Ολοκληρωμένο Χρηματοοικονομικό και Διοικητικό Λογιστικό Σύστημα Πληροφόρησης του Γενικού Λογιστηρίου (FIMAS - Financial Integrated Management and Accounting System) που εφαρμόζεται από την 1/1/2004.

Οι δαπάνες που σχετίζονται με την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από τα ΔΤ, καταχωρούνται εκτός από το Κυβερνητικό λογιστικό σύστημα (FIMAS) και στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα.

Για κάθε έργο που υλοποιείται από Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες και συγχρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και το Ταμείο Συνοχής περιλαμβάνεται / θα περιλαμβάνεται πρόνοια στον Κρατικό Προϋπολογισμό κάτω από ξεχωριστό Άρθρο ή κατάλληλη λογιστική κωδικοποίηση. Κάθε Τεχνικό Δελτίο Έργου που δημιουργείται στο ΟΠΣ παίρνει ένα προσωπικό και μοναδικό αριθμό στο ΟΠΣ και σε συγκεκριμένο πεδίο στο Τεχνικό Δελτίο Έργου εισάγεται το Άρθρο του Προϋπολογισμού, που δημιουργείται με την έγκριση του έργου και περίληψή του στον Προϋπολογισμό. Από τους Δικαιούχους που δεν είναι Κυβερνητικά Τμήματα, απαιτείται να παρουσιάζουν τις πληρωμές που γίνονται σε ξεχωριστά λογιστικά αρχεία για κάθε έργο, στο δικό τους λογιστικό σύστημα, το οποίο πρέπει να τηρούν, ώστε οι δαπάνες αυτές να μπορούν να συμφιλιωθούν με τις δαπάνες που φαίνονται στο ΟΠΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΔΕΛΤΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΝΟΜΙΚΗΣ ΔΕΣΜΕΥΣΗΣ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΔΕΛΤΙΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΔΕΛΤΙΟΥ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ.